

Yaxshiyer T

3

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

MOLIYAVIY HISOBOT TANIHLI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

Bilim sohasi:	400 000	– Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000	– Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishlari:	60410100	– Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha)

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Buxgalteriya hisobi va menajment
fakulteti
60410100 – Buxgalteriya hisobi va
audit (tarmoqlar bo'yicha)

Fan nomi:	Moliyaviy hisobot tahlili
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	FINSA6
Yili:	4
Semestr:	8
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	44
Amaliy mashg'ulotlar	46
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o'qitishdan maqsad – boshqaruv, moliyaviy va investitsion qarorlar qabul qilish uchun xo'jalik sub'ektlarida resurslardan foydalanish holatini, faoliyat samaradorligini, moliyaviy holatini hamda ularning o'zgarishlarini, o'zgarishlarga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash, hisob-kitob qilish, baholash yo'llarini o'rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	INVANA206 Investitsiyalar tahlili
3.	ACCOUN106 Buxgalteriya hisobi va audit

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihatidan:	
TN1	talabalarda xo'jalik sub'ektlarining moddiy, moliyaviy va mehnat resurslaridan foydalanish holatiga baho berish;
TN2	ishlab chiqarish – tijorat va moliya faoliyati samaradorligiga baho berish;
TN3	sub'ektlarning iqtisodiy va moliyaviy salohiyatini baholash;
TN4	boshqaruv samaradorligiga ob'ektiv baho berish haqida bilishlari kerak;
TN5	Ko'nikma jihatidan:
TN5	faoliyatining kuchli jihatlari va zaif tomonlarini aniqlashni;
TN6	aktivlarning bugungi va kelajakdagi qiymatini oshirishda aniq boshqaruv

Mazkur Sillabus "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasining 2024 yil 14 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i
Fakultet dekani
Kafedra mudiri
Tuzuvchi

I. Shodmonov
J. Abiyev
A. Xolliqulov
T. Yahyoyev

qaroratini tayyorlash yuzasidan zamonaviy bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

	Ajratilgan soat
M11 Moliyaviy hisobot tahlilining nazariy asoslari.	2
M12 Moliyaviy axborotlarni taqdim etish.	4
M13 Buxgalteriya balans va moliyaviy holat tahlili.	4
M14 Korxona aktivlari tahlili.	2
M15 Korxona passivlari tahlili.	2
M16 Foyda va zararlari tahlili.	4
M17 Korxona daromadlari tahlili.	4
M18 Korxona xarajatlari tahlili.	2
M19 Pul oqimlari tahlili va uning kutilishlarini bashoratlash.	2
M110 Korxonaning operatsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili.	2
M111 Korxonaning investitsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili.	2
M112 Korxonaning moliyaviy faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili.	2
M113 Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ma'lumotlari asosida o'z mablag'larini mablag'larini tahlili.	4
M114 Investitsiyalar va investitsion faoliyat tahlili.	2
M115 Moliyaviy hisobotlarni tahlili asosida xo'jalik sub'ektlari moliyaviy holatiga kompleks baho berish.	4
M116 Moliyaviy hisobotlarni tahlili etishda axborot texnologiyalaridan foydalanish va ularning dasturiy ta'minoti.	2
JAMI:	44

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)

A1 Moliyaviy hisobot tahlili fanining bozor iqtisodiyoti sharoitida zaruriyati.	2
A2 Hisoblanadigan hamda hisoblamaydigan axborot manbalari.	4
A3 Buxgalteriya balans va moliyaviy holat tahlilining tashkiliy mexanizmlari.	4
A4 Korxona aktivlari tahlilini amalga oshirishning alohida xususiyatlari.	2
A5 Korxona passivlari tahlilini amalga oshirishda amaliy yondashuvlar.	2
A6 Foyda va zararlari tahlilini amalga oshirishda amaliy yondashuvlar.	4
A7 Korxona daromadlari tahlilini tamom qususiyaiga ko'ra amalga oshirish mexanizmlari.	4
A8 Korxona xarajatlari tahlilini amalga oshirish mexanizmlari.	2
A9 Pul oqimlari tahlili va uning kutilishlarini bashoratlashning zaruriyati.	2
A10 Korxonaning operatsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlilini amalga oshirish bosqichlari.	2
A11 Korxonaning investitsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili.	2
A12 Korxonaning moliyaviy faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili.	2
A13 Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ma'lumotlari asosida o'z mablag'larini mablag'larini tahlili.	4
A14 Investitsiyalar va investitsion faoliyat tahlilini amalga oshirish bosqichlari.	4
A15 Moliyaviy hisobotlarni tahlili asosida xo'jalik sub'ektlari moliyaviy holatiga kompleks baho berish.	4
A16 Moliyaviy hisobotlarni tahlili etishda axborot texnologiyalaridan foydalanish va ularning dasturiy ta'minoti zamonaviy instrumentlari.	2

JAMI:	46
-------	----

Mustaqil ta'lim (MT)

1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyovgarlik ko'rish va uy ishlarni bajarish	60 soat
2	Vaziyatli masalalarni bajarish	10 soat
3	Berilgan masalalarni taqima qilish	10 soat
4	Investitsiyalarni moliyalashtirishga oid berilgan mavzular bo'yicha esse yozish	10 soat
5	Amaliyotga test tayyorlash	
6	Berilgan mavzu bo'yicha kurs ishini bajarish	

Asosiy adabiyotlar

1.	Мельник М.В., Поздеев В.Л. Экономический анализ: Учебник и практикум. Москва: Юрайт, 2020. - 261 стр.
2.	Пардеев М.О. Иqtisodiy tahlil nazariyasi. Darslik. T.: "Innovation rivojlanish mashinot-matbaa uy" DUK, 2020. - 588 b.
3.	Raximov M.Y., Kalandarova N.N. Moliyaviy tahlil. Darslik. T.: Iqtisod-Moliya. 2019. - 736 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 24 fevraldagi PQ-4611-sonli "Moliyaviy hisobning xalqaro standartlarga o'tish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qarori.
2.	Raximov M. Iqtisodiyot sub-ektlari moliyaviy holatining tahlili. Usuliy qo'llanma. T.: Iqtisod-Moliya. 2015. - 156 b.
3.	Пардеев М.О., Исроилов Ж.Л., Исроилов В.Л. Иqtisodiy tahlil. O'quv qo'llanma. T.: Print Line Group, 2017. - 533 b.

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- > faning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olish;
- > fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- > fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- > fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etib olish;
- > berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olish;
- > konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- > mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajarib olish;
- > fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- > fani xiy jarayonlarni sharhlay bilib olish.

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- > faning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- > faning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- > fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarib;
- > fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olish;
- > fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- > fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarib olish;
- > fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- > fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- > fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda aytim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- > bayon qilish ravon bo'limasa;
- > fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinmas;
- > fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- > fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyovgarlik ko'rimagan bo'lsa;
- > fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'limasa;
- > fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olinganligi sezilib tursan;
- > fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- > fanga doir berilgan savollarga javob olinmas;
- > fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganida quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho
--

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Yahoyev To'liq Ismatulla o'g'li - "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasi assistenti;
E-mail:	yahoyevtoliq93@mail.ru
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasi
Taqrivchilar:	D.Q.Usmonova - SamDU Kadrlar menejmenti va biznes kafedrasi mudiri, i.f.n, dotsent;
	S.L.Yahoyev - "Start Servis Max" MChJ rahbari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 25 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 916 - 05) /